

Tari István

ANYAMINTÁKBAN SZÉTÁRADVA

írnokból átvedlett levélnyomók
 bélyegmetszők és kártyakészítők
 az ördögös mesterséget űzők
 fölöttébb gyanús társaságához
 tartozva – mintha jobban kedvelném
 a könyvnyomtatás előtti barnás
 sötétbarnás színt a frissen vésett
 nedvesen csillogó fatáblákról
 mintha nem lenne semmi közöm a
 régiek lószőrrel töltött sötét
 kulimászos bőrlabdáihoz a
 nyomdafesték illatához mintha
 még nem száradt volna meg rajtam a
 kencés, gyantás lámpakorom, mintha
 még nem, sohasem turkáltam volna
 címbetűk között szedőszekrények
 betűrekeszeiben mintha nem
 járt volna szedővas a kezemben
 mintha még nem zártam volna ki sort
 sem vakanyaggal

a sors könyvének
 kefelevonatait lapozva
 sortágítóval fölszerelve
 észrevétlenül, igen cselesen
 a nagy hadvezért nagy vadvezérre –
 kézirat nélkül is! – átjavítva
 mintha még nem lennék nyomdaérett
 mintha még mindig visszasírnám a
 könyvmásoló műhelyek hosszúra
 nyúlt árnyékait az évezredek
 szóbeliségre épült kultúrát,
 melyben egy-egy kiváló mesemondó
 halálával könyvtárak égnék porig
 mintha nem tudnám mit jelentene –

ötvösökkel, aranyművesekkel,
 harangöntőkkel összekacsintva –
 az anyamintákban szétáradó
 betűfém fényében megmártózni
 a betűmetszők korom-próbáin
 elérzékenyülve mintha nem is
 sejteném mekkorára nőhet a
 nyomot hagyók oly esendő vágya
 csak bambán bámulom a betűket
 a levesben a betűk húsát törzsét,
 a gondolkodás képiségén úszó,
 azt megpecsételő betűk játékát
 kavargását a nagy őslevesben
 legcsonkamagyarabbá vált folyónk:
 a zala tükren

mintha nem gördült
 volna át rajtam vándornyomdászok
 kocsikereke mintha nem is a
 déli végeken edződtem volna
 ahol a kettészakított bántság
 egyik falujában: kumádon a
 második világháború végén az
 önmagukat fölszabadítóknak
 nevező győztesek koporsóba
 zárták s elföldelték a bibliát
 azt hitték hogy eltemethetik a
 könyvek könyvét: a hitet, a vallást
 és ez után a temetés után
 kapott szárnyra azon a környéken
 az új szállóige: EMBER LEGYÉL,
 NE KUMÁNDI!

manapság is egyre
 számosabban temetnék a könyvet
 az elképzelt világban ügyesen
 tájékozódók közül –fújom a
 betűket a levesben országok
 rongya mögé bújva fülemben a
 papírmalmok fáradt zajával a
 bútoráruház könyvespolcain

díszelgő szétnyithatatlan könyvek
 cifra gerincére a sírkertek
 szétnyitott kőkönyvére gondolva
 a lapok tartósan összefűzött
 fedéllel védett egységét nézve
 föllapozhatnak becsukhatnak-e
 a nyitott könyv lapjain sístergő
 könny- vagy esőcseppekkel szétfolyva
 megnyithatnak e bármit
 a nyitott
 kapukat oly elszántan döngetők

Somogy, 2012/2.

Mile Zsigmond Zsolt

ÖBÖL

Valakit megbüntettek snecizésért. Előlépett a rendőr meg a halór a nád mögül, és kirotta a helyszíni bírságot a klottgatyás bűnösre, aki nem tudott érvényes horgászjegyet felmutatni. Feltételezem, a készséget is elkobozták, melyről jegyzőkönyv készült: 1 db mogyoróbot, 1 db apró horog, két méter horgásszsinég, 1 db tollúszó, légypondró műanyag dobozban, 25 db nehezen lélegző, hátára fordult szélhajtó küsz (sneci), 1 db 10 literes, sárga vödör. Az eset a Dunán történt, mely folyót a magyar ember vénájának érez, mely folyót gátlástalanul lehalásznak (olykor villannyal), melybe csak az Isten telepít halat. Lement a nagymarosi jóember telefogni a vödört ruszlinak valóval, le az Öbölbe, a füzek alá, a limányosba, ahol áll a víz, süttetni a hátát, kimosatni magából hullámzás és napfény által a gondokat, a csekkfrászt, az örökös fenyegetettséget, és akkor, egy váratlan pillanatban odaállt elé a szerv, és elkobozta a sárga vödörét meg a félhavi fizetését. (A másik felét talán kocsmai dohányzásért vagy kerékpáros gyorshajtásért tiltották le.)

Egyedül az a jó ebben a történetben, hogy nem Sisa Pistát, az utolsó nógrádi betyárt kapta rajta a rendőr-halór kettős, mert a Pista beléjük lőtt volna, s most ezzel a szörnyű esettel volna tele tévé és újság.

És a Pistát meg lehetne érteni! Az Öböl ugyanis sérthetetlen, a hatalomnak ott semmi keresnivalója. Az Öböl szent hely.

Az Öbölben tanultam meg úszni, magától a Dunától, hétévesen. Most is a talpamban a sóder érintése. Az Öbölben fogtam első halaimat (éreztem, hova kell dobni a horgot, merre jár a raj), anyám kisütötte a zsákmányt paprikás lisztben, ami maradt, a belet meg az úszóhólyagot (utóbbi miután kidurrantottuk), Cirmi megette. Sírni is az Öbölbe jártam, hol örömben, hol bánatomban. Szegény vasutas Józsi holttestét is ott találtam meg a kikötőcsonk mögötti gazban. Engem kotortak, irtottak és beleztek munkagéppel a vízlépcső építésekor. Az Öbölben csókolóztam először, ott írtam az első verset, az elúszó hajók neve és zászlaja által tanultam a világot. Kakaóvaj illata, gyékény illata, füzek hajlongása... Az Öböl ezüstcsillogásában cseperedtek fel a lányaim. S az Öböl vizére hullattam a virágszirmokat és a könnyeimet, mikor az anyám meghalt.